

Γαστρεντερικό σύστημα

Οισοφάγος:

- ✓ Η παθολογοανατομική βάση της «στένωσης» ή απόφραξης. Μορφολογικές και κλινικές συσχετίσεις. Αίτια και μηχανισμοί δυσφαγίας.
- ✓ Τι προκαλεί η παλινδρόμηση γαστρικού οξέος στον οισοφάγο.
- ✓ Οισοφαγίτις από παλινδρόμηση, μορφολογία και συσχετίσεις.
- ✓ Ο οισοφάγος Barrett, (μορφολογία, μικροσκοπική και μακροσκοπική)
- ✓ Δυσπλασία και καρκίνωμα σε έδαφος οισοφάγου Barrett. Μορφολογία, διαγνωστικές δυσχέρειες. Η σημασία της προσεκτικής παρακολούθησης.
- ✓ Τι προκαλεί την γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση.
- ✓ Άλλες μορφές οισοφαγίτιδος (έμφαση σε έρπητα, CMV και candida).
- ✓ Σύνδρομο Mallory-Weiss, μορφολογία.
- ✓ Διάτρηση οισοφάγου, μορφολογία και συσχετίσεις.
- ✓ Κιρσοί οισοφάγου. Μορφολογία, μακροσκοπική και μικροσκοπική. Κλινικές συσχετίσεις.
- ✓ Καρκινώματα οισοφάγου.
 - Μορφολογία (μικροσκοπική και μακροσκοπική)
 - Κλινικοπαθολογοανατομικές συσχετίσεις.
 - Προγνωστικές παράμετροι. Η σημασία της έγκαιρης διάγνωσης.

Στόμαχος:

- ✓ Οξεία γαστρίτις (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Γαστρίτις σχετιζόμενη με *Helicobacter pylori* (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, παθογένεια).
- ✓ Άλλες μορφές γαστρίτιδος (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).

- ✓ Πεπτικό έλκος (μορφολογία, επιπλοκές, παθογένεια). Διάκριση απο ελκωτικο καρκίνωμα.
- ✓ Αδενοκαρκίνωμα στομάχου (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, αιτιολογικές συσχετίσεις, παραδείγματα διαφόρων ιστολογικών τύπων, μεταστατική διασπορά).
- ✓ MALT – λέμφωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Στρωματικός όγκος (GIST) (μορφολογία, ανοσοϊστοχημική διερεύνηση, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).

Έντερο:

- ✓ Μορφολογικό «υπόστρωμα» συνδρόμων δυσαπαρρόφησης.
- ✓ Κοιλιοκάκη (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, παθογένεια).
- ✓ Νόσος Crohn (μορφολογία, αναλυτικές κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, επιπλοκές, ανάλυση ιστοπαθολογικών διαγνωστικών κριτηρίων). Ο ρόλος της βιοψίας στην καθημερινή διάγνωση.
- ✓ Ελκώδης κολίτις (μορφολογία, αναλυτικές κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, επιπλοκές, ανάλυση ιστοπαθολογικών κριτηρίων, έμφαση στην διαφορική διάγνωση από άλλες κολίτιδες).
- ✓ Δυσπλασία σε ΙΦΝΕ (προβλήματα στην ιστοπαθολογική διάγνωση και στην παρακολούθηση, η σημασία της αναφοράς σε παθολογοανατόμο με ιδιαίτερη εξειδίκευση).
- ✓ Λοιμώδης κολίτις (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Ψευδομεμβρανώδης κολίτις (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις). Ο ρόλος της βιοψίας στην διαφορική διάγνωση.
- ✓ Ισχαιμική κολίτις (μορφολογία, Κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Αδενώματα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).

- ✓ Σύνδρομα πολυποδιάσεων (βραχεία παρουσίαση και αντίστοιχα μοριακά και γενετικά δεδομένα με ευαισθητοποίηση στην πρόιμη διάγνωση).
- ✓ Στοιχεία μοριακής ιστοπαθολογίας καρκίνου παχέος εντέρου.
- ✓ Αδενοκαρκίνωμα παχέος εντέρου (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, προγνωστικού δείκτες, ανάλυση μιας τυπικής ιστοπαθολογικής έκθεσης καρκινώματος παχέος εντέρου).
- ✓ Υπερπλαστικού τύπου πολύποδες.
- ✓ Νεανικοί πολύποδες.
- ✓ Ενδοκρινικοί όγκοι γαστρεντερικού σωλήνος (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, προγνωστικού δείκτες, έμφαση στις ταξινομήσεις και ονοματολογία).
- ✓ Εκκολπωμάτωση (μορφολογία, επιπλοκές παθογενετικοι μηχανισμοί).
- ✓ Εκκολπωματιτίδα, (κλινική εικόνα, μακροσκοπικά και μικροσκοπικά ευρήματα).
- ✓ Εντερική απόφραξη (μηχανισμοί, μορφολογία χαρακτηριστικών παραδειγμάτων και αξιολόγηση των βασικών αιτίων. Σχέση με κλινικές εικόνες).
- ✓ Πρόπτωση βλεννογόνου ορθού (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Σκωληκοειδίτις (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις). Πως τα ιστοπαθολογικά ευρήματα ερμηνεύουν την συμπτωματολογία και τα αντικειμενικά ευρήματα από την φυσική εξέταση.
- ✓ Όγκοι σκωληκοειδούς αποφύσεως (καρκινοειδή, βλενώδεις όγκοι και η σχέση τους με παρόμοια ωθηκικά νεοπλάσματα).
- ✓ Ψευδομύξωμα περιτοναίου.
- ✓ Περιτονίτις.
- ✓ Όγκοι περιτοναίου (μεταστατικοί και πρωτοπαθείς).
- ✓ Αιμορροΐδες (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).

Παθήσεις στοματικής κοιλότητας:

- ✓ «Στοματίτιδες», γενικά.
- ✓ Καντιντίαση.
- ✓ Αφθώδες έλκος (δ.δ.).
- ✓ «Ινώδης» και γιγαντοκυτταρική επουλίσ (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Πυογόνο κοκκίωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Κοκκιοκυτταρικός όγκος (granular cell tumor) (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Γενικά περί «λευκοπλακίας».
- ✓ Άσπρος σπογγώδης σπίλος.
- ✓ Κηλίδες Fordyce.
- ✓ Κεράτωση από χρόνιο ερεθισμό.
- ✓ Τριχωτή λευκοπλακία.
- ✓ Χρόνια υπερπλαστική καντιντίαση,
- ✓ Δυσπλασία πλακώδους επιθηλίου (μορφολογία, διαβάθμιση, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Σχηματισμός «πλάκας» με βλάβη αδαμαντίνης και οδοντίνης, χρόνια περιοδοντική νόσος.
- ✓ Πολφίτις.
- ✓ «Περιακροριζικό «κοκκίωμα» και ακρορριζική κύστη.
- ✓ Οδοντογενείς κερατοκύστεις.
- ✓ Οδοντοφόρες κύστεις.
- ✓ Αδαμαντινοβλάστωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις, ακτινολογικές συσχετίσεις, προβλήματα διάγνωσης).
- ✓ Οξεία νεκρωτική ελκωτική ουλίτις (νόσος Vincent).

Παθήσεις σιελογόνων αδένων:

- ✓ «Βλεννοκήλη» (μορφολογικές εικόνες).
- ✓ Σιελαδενίτις (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Ιστοπαθολογικές αλλοιώσεις επί συνδρόμου Sjogren. Η εκτίμηση και η υπερεκτίμηση του Tarpley score.
- ✓ «Λιθίαση» με συνοδό απόφραξη και σιελαδενίτιδα.
- ✓ Γενικά περί όγκων σιελογόνων αδένων.
- ✓ Πολύμορφο αδένωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Όγκος Warthin (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Αδενοειδές κυστικό καρκίνωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
Ειδικότερα σχόλια για την βιολογική του συμπεριφορά.
- ✓ Κυψελιδικό καρκίνωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Πολύμορφο καρκίνωμα, χαμηλού βαθμού κακοηθείας (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).
- ✓ Μυεπιθηλιακό καρκίνωμα (μορφολογία, κλινικοπαθολογικές συσχετίσεις).

Γαστρεντερικό σύστημα

Μαθησιακοί στόχοι

- ✓ Να γίνει αντιληπτή η ιστοπαθολογική εικόνα της οισοφαγίτιδος και με ποιους τρόπους χρησιμοποιείται η ενδοσκοπική βιοψία για τη διάγνωσή της, ιδιαίτερα σε ανοσοκατεσταλμένους ασθενείς.
- ✓ Πώς η βιοψία συμβάλλει στη διάγνωση του οισοφάγου Barrett.
- ✓ Πώς η βιοψία μπορεί να συμβάλλει στην πρόωμη διάγνωση νεοπλασίας σε έδαφος οισοφάγου Barrett.
- ✓ Εξοικείωση με τη μορφολογία και παθογένεια των κίρσων οισοφάγου.
- Έμφαση στην μακροσκοπική και μικροσκοπική εικόνα.
- ✓ Βασικές γνώσεις για τους συνήθεις τύπους καρκινωμάτων του οισοφάγου.
Συσχέτιση πρόωμης διάγνωσης και καλύτερης πρόγνωσης.
- ✓ Έμφαση στο ρόλο της ενδοσκοπικής βιοψίας στην ορθή διάγνωση μιας γαστρίτιδος, ιδιαίτερα των χρονίων τύπων.
- ✓ Ο ρόλος της μορφολογίας για την πληρέστερη κατανόηση μιας οξείας αιμορραγικής γαστρίτιδος.
- ✓ Μορφολογική αναγνώριση ελικοβακτηριδίων του πυλωρού και εξοικείωση με τους μηχανισμούς με τους οποίους προκαλούν ιστική βλάβη.
- ✓ Παθογένεια πεπτικού έλκους και συσχετίσεις.
- ✓ Μακροσκοπική μορφολογία διαφόρων τύπων πεπτικών ελκών και η διάκριση τους από το ελκωτικό καρκίνωμα.
- ✓ Μικροσκοπική μορφολογία πεπτικού έλκους και η διδακτική του σημασία για την πληρέστερη κατανόηση της φλεγμονής.
- ✓ Διαγνωστικά προβλήματα σε βιοψίες από πεπτικά έλκη. Κίνδυνος υπερδιάγνωσης δυσπλασίας ή νεοπλασίας.
- ✓ Μορφολογία μακροσκοπική αδenoκαρκινώματος στομάχου.
- ✓ Μορφολογία μικροσκοπική αδenoκαρκινώματος στομάχου. Ταξινόμηση, προβλήματα στην εφαρμογή διαφόρων ταξινομήσεων. Διασπορά και ασύνηθες μεταστατικό των signet ring forms και η παθοβιολογική τους βάση.
- ✓ Πρόδρομες αλλοιώσεις και ο σημαντικός ρόλος της μαζικής προληπτικής ενδοσκόπησης, όπως έχει αναδειχθεί στην Ιαπωνία.

- ✓ Η έννοια του εξωλεμφαδενικού λεμφώματος. Από MALT reaction σε MALT-λέμφωμα.
- ✓ Μορφολογία λεμφοεπιθηλιακών αλλοιώσεων και η σημασία τους για τη διάγνωση.
- ✓ Διαγνωστικές δυσχέρειες ιδίως κατά την παρακολούθηση.
- ✓ GIST, μορφολογία, “ιστογένεση”, ιστορική αναδρομή.
- ✓ GIST σαν στόχος ειδικής βιολογικής θεραπείας, ckit, ανοσοϊστοχημεία και μοριακή προσπέλαση για την ανίχνευση των υποκείμενων μεταλλάξεων.
- ✓ Η αντιμετώπιση του GIST και η σημασία της ορθής ιστοπαθολογικής διάγνωσης.
- ✓ Ανάλυση των μορφολογικών αλλοιώσεων οι οποίες είναι δυνατόν να προκαλέσουν σύνδρομο δυσαπορρόφησης.
- ✓ Παθολογία κοιλιόκακκης.
- ✓ Ο ρόλος της ενδοσκοπικής βιοψίας στη διάγνωση της κοιλιόκακκης. Έμφαση στα διαγνωστικά προβλήματα σε άτυπες/ πρώιμες/ τροποποιημένες περιπτώσεις.
- ✓ Ο ρόλος της ενδοσκοπικής βιοψίας στη διάγνωση της νόσου Crohn: κριτήρια και περιορισμοί.
- ✓ Μελέτη των μορφολογικών αλλοιώσεων της νόσου Crohn για την πληρέστερη κατανόηση των κλινικών εκδηλώσεων, αρχικών και επιπλοκών.
- ✓ Ο ρόλος της ενδοσκοπικής βιοψίας στη διάγνωση της ελκώδους κολίτιδος: κριτήρια και περιορισμοί. Η σημασία της στενής συνεργασίας ενδοσκόπου και ιστοπαθολόγου. Το εύρος της διαφορικής διάγνωσης.
- ✓ Μελέτη του φάσματος των μορφολογικών αλλοιώσεων της ελκώδους κολίτιδος, για την πληρέστερη κατανόηση των κλινικών εκδηλώσεων και των γαστρεντερικών επιπλοκών. Τοξικό megacolon σαν παράδειγμα αυτής της μαθησιακής προσπέλασης.
- ✓ Ο ρόλος της βιοψίας στη διάγνωση δυσπλασίας σε ΙΦΝΕ. Κριτήρια, προβλήματα, περιορισμοί. Συναφή προβλήματα malpractice και προσπάθεια αποφυγής τους.
- ✓ μορφολογικά στοιχεία υπέρ της λοιμώδους κολίτιδος.
- ✓ Κριτήρια διάγνωσης ψευδομεμβρανώδους κολίτιδος σε ενδοσκοπική βιοψία.
- ✓ Μορφολογία ψευδομεμβρανών. Διάκριση από άλλες μορφές “ισχαιμικής” κολίτιδος. Ο ρόλος της βιοψίας στη διαφορική διάγνωση.
- ✓ Η συχνότης και πιθανή υποδιάγνωση ισχαιμικής κολίτιδος. Με ποιες κολίτιδες μπορεί να συγχέεται. Ισχαιμική στένωση και η διάκρισή της από νεοπλασία.
- ✓ Τύποι, ονοματολογία και μορφολογία αδενωμάτων εντέρου και ιδίως παχέος εντέρου.
- ✓ Ποιο μπορεί να είναι το παθολογοανατομικό υπόστρωμα ενός ενδοσκοπικά αναγνωριζόμενου γαστρεντερικού πολύποδα.
- ✓ Ανάπτυξη καρκινώματος σε αδένωμα. Πρακτικά και θεωρητικά δεδομένα.
- ✓ Μορφολογικές ιδιαιτερότητες λαχνωτών αδενωμάτων.
- ✓ Πότε θεωρείται “επαρκής” η εξαίρεση καρκίνου σε έδαφος αδενώματος.
- ✓ Βαθμονόμηση δυσπλασίας σε αδενώματα. Η έννοια του “αδενοκαρκινώματος in situ” και πως εξαρτάται από παθογενετικούς και θεραπευτικούς συσχετισμούς.

- ✓ Σύνδρομα πολυποδιάσεων: ορισμοί, άλλες εκδηλώσεις, διαφορές, γενετικά υπόβαθρα και μεθοδολογία γενετικής/μοριακής διερεύνησης.
- ✓ Μοριακές/γενετικές βλάβες σε καρκινώματα παχέος εντέρου. Η έννοια της μοριακής σταδιοποίησης. Σχόλια για τρέχουσες και πιθανές μελλοντικές εφαρμογές στη διάγνωση και στη θεραπεία.
- ✓ Αδενοκαρκίνωμα παχέος εντέρου: εξοικείωση με μακροσκοπικές και μικροσκοπικές εικόνες, συνήθειες και ασυνήθειες. Πώς αντλούμε πληροφορίες από μία σχετική και πλήρη παθολογοανατομική έκθεση. Προγνωστικοί δείκτες. Ανάδειξη ανάγκης νέων προγνωστικών δεικτών. Προβλεπτικοί δείκτες.
- ✓ Μορφολογία και παθογένεια υπερπλαστικών και νεανικών πολυπόδων.
- ✓ Ενδοκρινικοί όγκοι ΓΕΣ. Ονοματολογία, σχέση μορφολογίας και πρόγνωσης, περιοχικές ιδιαιτερότητες, ταξινομήσεις, ανοσοϊστοχημικά δεδομένα και παραδείγματα.
- ✓ Εκκολπωματώση: Ποια είναι η σχέση μορφολογίας – κλινικής εικόνας και παθογένειας.
- ✓ Εκκολπωματίτις: έμφαση σε μακροσκοπικά ευρήματα και σχέση με κλινική εικόνα.
- ✓ Εντερική απόφραξη: μηχανισμοί – αίτια (κύρια και δευτερεύοντα). Έμφαση σε γραφικές απεικονίσεις μνημονοτεχνικού χαρακτήρα. *Συσχέτιση με αντιπροσωπευτικά παραδείγματα από την κλινική.*
- ✓ Σκωληκοειδίτις: έμφαση στην συσχέτιση ιστοπαθολογικών και κλινικών ευρημάτων και προκύπτουσα ερμηνεία της κλινικής εικόνας. Πιθανά προβλήματα από «έκτοπη θέση» σκωληκοειδούς ή ασύνηθες μήκος σκωληκοειδούς.
- ✓ Καρκινοειδή σκωληκοειδούς: προγνωστικές παράμετροι.
- ✓ Βλεννώδεις όγκοι σκωληκοειδούς: η έννοια των όγκων με απροσδιόριστο δυναμικό κακοήθειας. το ψευδομύζωμα περιτοναίου σαν επιπλοκή βλεννώδους όγκου.
- ✓ Μορφολογία αιμορροϊδών και επιπλοκών.
- ✓ Να περιγραφεί η μορφολογία του πυογόνου κοκκιώματος.
- ✓ Ποια είναι τα διαγνωστικά λάθη που μπορεί να κάνει ένας παθολογοανατόμος κατά την μελέτη ενός κοκκιοκυτταρικού όγκου γλώσσας.
- ✓ Γιατί ο όρος «λευκοπλακία» δεν πρέπει να θεωρείται διαγνωστικός.
- ✓ Ποια είναι η μορφή δυσπλασίας πλακώδους επιθηλίου, η οποία είναι πιθανόν να μην διαγνωσθεί από παθολογοανατόμο με περιορισμένη εμπειρία.
- ✓ Ομοιότητες και διαφορές ακροριζικής κύστης και οδοντογενούς κερατοκύστης.
- ✓ Να αναφερθεί μια τουλάχιστον περίπτωση όπου ο κλινικός, ο ακτινολόγος και ο παθολογοανατόμος είναι δυνατόν να μην διαγνώσουν ένα υπότυπο αδαμαντινοβλαστώματος. Σε αυτή την περίπτωση ποια μπορεί να είναι η «τύχη» της γνώθου.
- ✓ Με ποιο άλλο συνηθέστερο νεόπλασμα είναι δυνατόν να «μπερδευτεί» το αδαμαντινοβλάστωμα.
- ✓ Σε τι διαφέρει η βλεννοκήλη «στόματος» από ένα βλεννοπαραγωγό νεόπλασμα;

- ✓ Ποια είναι η βασική αλλοίωση ενός μικρού σιελογόνου αδένος στο σύνδρομο Sjogren; Γιατί χρειάζονται και ποσοτικά κριτήρια; Θα μπορούσε να προκληθεί από άλλες αιτίες;
- ✓ Σε τι οφείλεται η ξηροστομία;
- ✓ Ο όρος «πολύμορφο» στο πολύμορφο αδένωμα παρωτίδος, τι αποδίδει;
- ✓ Τι μπορεί να αναπτυχθεί σε «έδαφος» πολυμόρφου αδενώματος;
- ✓ Που οφείλεται συνήθως η υποτροπή ενός πολυμόρφου αδενώματος και πως μπορεί να προληφθεί.
- ✓ Έχει ο όγκος Warthin δυναμικό κακοήθειας;
- ✓ Μπορεί να μοιάζει με βασικοκυτταρικό καρκίνωμα, το αδενοειδές κυστικό καρκίνωμα σιελογόνων αδένων;
- ✓ Ποιο μορφολογικό γνώρισμα βοηθάει στη διάγνωση του αδενοειδούς κυστικού καρκινώματος και παράλληλα «σηματοδοτεί» την βιολογική του συμπεριφορά;
- ✓ Σε ποια ανατομική θέση βρίσκεται συχνά το πολύμορφο καρκίνωμα χαμηλού βαθμού κακοήθειας. γιατί λέγεται πολύμορφο και ποια νεοπλάσματα σιελογόνων αδένων μπορεί να μιμηθεί και γιατί.
- ✓ Διαφορές στην νεοπλασματική εξαλλαγή μεταξύ μυοεπιθηλιακών κυττάρων σιελογόνων αδένων και μαζικού αδένος.